

2 Ağustos
2023

HAFTALIK GÜNDEM

MASKE DÜŞTÜ

Merkez Bankası MB, yıllık enflasyon hedefini yüzde 22,3'den yüzde 58'e yükseltti. Bu, iktidarın halka yalan söylediğinin, maaş zamları hesaplanırken emekçileri ve emeklileri dolandırdığının bir itirafıdır. Oysa Erdoğan, seçim kampanyasını "Çalışanları enflasyona ezdirmeyeceğiz" diye böbürlenerek yürütmüştü. Daha yeni, Haziran ayında memur ve emekli maaşlarına yüzde 25 oranında artış yapılırken de resmî enflasyon oranları dikkate alınmıştı. Ama ne olduysa MB maaş artışları belirlendikten bir ay sonra, birdenbire, enflasyon hedefini iki buçuk kat arttırdı.

Temmuz ayı enflasyon oranları ise MB hedefini bile arkada bırakacak gibi duruyor. İTO İstanbul Ücretliler Geçim Endeksi ÜGE verilerine göre Temmuz 2023 TÜFE aylık yüzde 9,84; yıllık yüzde 63,86 olarak açıklandı. ÜFE ise aylık yüzde 4,54; yıllık yüzde 66,57 olarak belirlendi. TÜİK Türkiye genelinde Temmuz 2023 TÜFE'yi aylık yüzde 9,49; yıllık yüzde 47,83 olarak; ÜFE'yi aylık yüzde 6,5; yıllık yüzde 44,50 olarak açıkladı.

ENAG ise TÜFE'yi aylık yüzde 13,18; yıllık yüzde 122,88 olarak duyurdu. Yani Haziran ayında asgari ücrette, memur ve emekli maaşlarında yapılan artışlar daha cebimize girmeden, bir ayda yüzde 10 oranında eridi. Ayrıca ÜFE oranlarına bakılırsa yeni pahalılık dalgasının da kapıda olduğu görülüyor. AKP iktidarı ancak büyük savaş dönemlerinde yaşanabilecek bir yoksulluğu yaşıyor halka.

MB 2023 ilk çeyrekte 30 ton altın almış, ikinci çey-

rekte 132 ton altın satmış. Toplamda ilk altı ayda net 102 ton altın satmış oluyor. Altının nakide sıkışan bankalara para verebilmek için satıldığı açıklandı. MB altın satışında bu yıl dünya rekorunu elinde tutuyor. İktidar sadece döviz rezervini değil, altın rezervini de harcıyor.

Ekonomide faiz artışı sürüyor. Fakat Erdoğan yerel seçimlere kadar faiz artışını liberallerin ve uluslararası rantiyeye çevrelerinin tam istediği hızda yapmıyor. Çünkü faizlerin hızla artması ekonomiyi ağır bir durgunluğa sürükleyecek, işsizlik ve yoksulluk derinleşecek. Bunun sandığa yansımaları Erdoğan'ı korkutuyor. Bu durumda kredi musluklarını dolambaçlı yoldan kısmak üzere bankalara BDDK üzerinden müdahale edilmeye başlandı. Bütün bireysel kredilerde, konut hariç, risk primini yüzde 150 olarak belirlediler. Bu durumda bankalar kredi vermekte zorlanacak, vermek istediklerinde ise faizi yükseltmek zorunda kalacaklar.

BDDK, ayrıca yurt dışı tatil harcamalarının taksitlendirilmesinin de önüne geçmeye karar verdi. Bu kararla yurt dışına döviz çıkışını yavaşlatmaya çalışıyorlar.

İktidar, elde avuçta para kalmadığı, uluslararası dolar milyarlarlarından borç dilenir duruma düştüğü hâlde ekonominin olanaklarını rantiyecilere aktarmaya devam ediyor. Oysa bankalarda dolar milyarlarının parası yatıyor. Paradan para kazananlar rahat. Bunlardan servet vergisi almak akıllarına gelmiyor. İşte Mehmet Şimşek'in akılcı, rasyonel yolu.

SERMAYE HAREKETLERİ

Yapı Kredi Bankasının hisselerinin bir bölümünü borsada satışa çıkaran Koç Holdingin, satış ile ilgili yaptığı açıklamada "40 kadar uluslararası kurumsal yatırımcıya satıldı" denildi. Bankanın yüzde 6,8'i satılarak 6,76 milyar lira gelir sağlanmıştı. Bu 250 milyon dolara denk geliyor.

Sancak Grubunun elinde olan MNG Kargo da satıldı. Şirketin hisselerinin tamamı, yüzde 100'ü DHL tarafından satın alındı. DHL Amerikan merkezli bir Alman şirketi.

Türkiye'nin önde gelen lojistik firmalarından Ekol, Avrupa ve Türkiye'de yaygın depo ağı olan, Avrupa'nın en büyük depo kapasitesine sahip kara yolu taşımacılığı bölümünü Danimarkalı deniz taşımacılığı tekeli DFDS'ye sattı. Ekol'ün satış gelirlerinin önemli bir bölümünü işçilere kıdemlerine göre dağıtmaya karar verdiği söyleniyor.

Zeytinyağı fabrikalarının da yabancı sermayeye geçmeye başladığı gözlemleniyor. Bu alanda Körfez sermayesi ön planda.

Şirket satışları Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu derin krizi gözler önüne seriyor. Kriz koşullarında ucuzlayan şirketler yabancılar tarafından satın alınıyor. Ülkemizin dışa bağımlılığı bir kat daha artıyor.

ERDOĞAN BORÇ ARIYOR, DÜMEN KIRIYOR

Borç para arayışı ile Körfez turuna çıkan Erdoğan bir sürü anlaşma imzalayarak başarılı bir görüntü vermişti. Ama işin iç yüzünün öyle olmadığı anlaşılıyor. Körfez ülkelerinden hemen para girişine onay çıkmamış. Öncelikle Türkiye'nin ne yapabileceğini görmek istediklerini söylemişler. Bu durumda Türkiye'nin acil borç para ihtiyacı çözülüyor.

Para arayışında olan Erdoğan, Çin'den özel olarak yatırım yapılmasını istemiş, ekonominin çok sıkıştığını söylemiş. "Çin'den gelen yatırımcılar da kazanır, biz de kazanırız" demiş.

Erdoğan Rusya'dan da yeni yatırımlar yapılmasını istemiş. 2 Ağustos tarihinde iki lider telefon görüşmesi yaptı. Görüşmenin iyi geçtiği anlaşılıyor. Putin, Türkiye'ye gelmeyi kabul etti. Görünen o ki Erdoğan, Rusya ve Çin ile ilişkileri düzeltme adımlarına başlıyor.

Erdoğan'ın seçimden hemen sonra yönünü Batıya dönerek denge politikası sınırları içinde dümen kıldığını vurgulamıştık. Anlaşılan bu dönüş erken hayal kırıklığı yarattı. Erdoğan'ın denge politikası içinde yönünü tekrar Rusya ve Çin tarafına çevirmeye başlamasının etkenlerinden biri borç para arayışında karşılaştığı somut durum.

TÜRKİYE UKRAYNA'YA HAYIR DEDİ

Rusya, kendi lehine düzenlemelerin uygulanmaması yüzünden tahıl koridoru anlaşmasından çekilmişti. Buna karşılık Ukrayna, Türkiye ve NATO'ya tahıl koridorunu fiilen açık tutma teklifinde bulundu. Rusya ile doğrudan silahlı çatışma ihtimali barındıran öneriyi Erdoğan yönetimi reddetti. Rusya basınında öneri için "Türkler, önce bir düşünelim, dediler ama düşünür gibi yapıp hızla reddettiler, Türkler akıllı davrandı-

lar, aptal değiller çünkü" diye yorumlar çıktı. Putin ile Erdoğan'ın telefon görüşmesi ve Putin'in Türkiye'ye gelmeyi kabul ettiğinin açıklanması gibi gelişmeler Türkiye'nin Ukrayna teklifini reddetmesinden sonra geldi. Amerika'nın Avrupa'nın, Türkiye'yi Rusya karşıtı adımlar attırmak için yoğun baskısı sürecektir ama Erdoğan'ın çaresi yok. Belirli bir denge politikasını sürdürmek zorunda kalacaktır.

KAMU EMEKÇİLERİ TOPLU SÖZLEŞMEDE

Kamu emekçileri toplu sözleşme görüşmeleri başladı. Adı her ne kadar toplu sözleşme olsa da memurlar ve iktidar anlaşamadığı durumda memurların grev hakkı yok. Uzlaşmazlık hakem heyetine gidiyor. Son kararı da fiilen Erdoğan veriyor. Yine de kamu emekçileri anayasal meşru direnme ve eylem haklarına dayanarak toplu sözleşme süreçlerinde etkili bir muhalefet oluşturabilir. Geçmişte örnekleri de olmuştu.

Kamu emekçilerinin artan pahalılık ve derinleşen yoksulluk karşısında harekete geçme eğilimini ilk yansıtan kesimlerden biri de sağlık emekçileri oldu. 19 sendikanın katıldığı bir günlük iş bırakma eylemi, sınırlı bir etkiyle de olsa harekete geçmiş oldu. Sağlık Bakanı eylemin bir gün öncesinde sağlık çalışanlarına mektup yollayarak "Hakkınızı sokakta aramanıza gerek yok" diye yatıştırıcı bir açıklama yaptı. Greve TTB katılmadı. Sağlık alanındaki uzun yıllar etkili sendikalardan biri olan SES katıldı. Sağlık emekçilerinin karşılaştıkları sorunları aşmak için hem kendi içlerinde, hem de başka iş kollarındaki sınıf kardeşleriyle birlik ve dayanışmasını artırmak yönündeki iradesi önemli bir başlangıç.

AKBELEN DİRENİŞİ

Akbelen'de orman sahasının gasbedilmesine karşı yöre halkının ve çevrecilerin direnişi sürüyor. CHP milletvekilleri ve Kılıçdaroğlu bölgeye destek ziyaretinde bulundu. Direnişteki yöre halkı CHP milletvekillerine "Siz ne yaptınız? Bizi bu yönetimle baş başa bıraktınız?" diye tepki gösterdi. Milletvekilleri de köylülere kızan, azarlayan bir üslupla davrandı. Özellikle Mahmud Tanal ve Ali Mahir Başarır'ın tavırları halkta tepkiye neden oldu. İktidar medyası ise milletvekillerinin tepkisini, CHP iç hesaplaşmalarını köpürttüğü medya kampanyasının bir parçası olarak tepe tepe kullandı.

Bahçeli, "Akbelen'den Gezi başkaldırısı yaratmaya çalışıyorlar. Biz bu oyuna gelmeyiz. Provokatörlere haddini bildiririz. Yapamayacaksınız. Kılıçdaroğlu bölgeye giderek devlet düşmanı olduğunu da göstermiştir" dedi. Devamında en büyük görevlerinin CHP'nin elindeki büyükşehir belediyelerini almak olduğunu söyledi.

CHP'DE KAZAN KAYNIYOR

Kazan kaynamaya, iktidar medyası da CHP içi rekabeti, pahalılığı ve laiklik tartıştı eylemleri gözlerden kaçırmak için tepe tepe kullanmaya devam ediyor.

İmamoğlu, eski CHP ve SHP başkanlarıyla yemekli bir görüşme yaptı. Kendince destek ve kamuoyu yaratmaya çalışıyor. Özgür Özel de tekrar sahneye çıkarak yeni formüller önerdi.

Görüldüğü kadarıyla Kılıçdaroğlu'nun eli daha rahat. Parti içinde ve medyada kendisine karşı yoğun saldırı var ama eli hâlâ güçlü. Yerel kongrelerden çoğunlukla Kılıçdaroğlu delegelerinin çok önde çıktığı görülüyor. İç tartışmaların yerel seçimlere kadar sürmesi beklenir. Seçim sonuçlarına göre iç tartışmanın yönü de belirlenecektir.

RUSYA AFRIKA ZİRVESİ

İkinci Rusya Afrika Zirvesi yapıldı ve bu zirve tamamıyla bir antiemperyalizm gösterisine dönüştü. Dünya çapında ilgi gören zirveye 54 Afrika ülkesinden 45'i, çoğunlukla devlet ya da hükümet başkanı düzeyinde katıldı.

Putin'in zirvede yaptığı konuşmalar etkili oldu. Genelde üçüncü dünya diyebileceğimiz ülkeler konuşmalara heyecanla kulak verdi. Zirveye Amerika, Avrupa ve Çin basını da çok ilgi gösterdi.

Putin, Rusya'nın Afrika ülkelerine bedava tahıl verdiğini ve vermeye devam edeceğini; çoğu Sovyet dönemine kadar uzanan 23 milyar dolarlık Afrika borçlarını silindiğini açıkladı, bol bol Sovyet dönemindeki dayanışmayı hatırlattı.

Söz alan Afrika temsilcileri de bağımsızlıklarını kazanmakta Sovyet desteğinin büyük önemine dikkat çekti, Afrika ülkelerinin bağımsızlığının temelinde bu dayanışmanın olduğunu vurguladı. Ukrayna konusunda da Rusya ile tutarlı dayanışma mesajları verildi. Emperyalizme karşı Çin ve Rusya ile dayanışmanın temel olacağı vurgulandı.

Toplantı genel olarak ele alındığında toplantıya katılan ülkeler arasında büyük bir uyum olduğundan bahsedebiliriz. Toplantı, içeriği amaçları ve düşmanları konusunda çok net bir işbirliği ve çalışmayla gerçekleştirildi.

Emperyalist kampta, "Niye biz üçüncü dünya halklarının yüreğine seslenemiyoruz?" diye tartışmalar başladı. Fransa Cumhurbaşkanı Macron da Vanuatu Adalarına yaptığı ziyarette üçüncü dünya ülkelerini yeni emperyalizme karşı dayanışmaya çağırılmış. Düşünün! Sömürgeci emperyalist bir devletin başı Macron, "Rusya ve Çin, sömürgeciliğe karşı mücadeleden bahsediyor ama bunlar daha tehlikeli sömürgecidir" diyor.

BİR FİNCAN SÖMÜRGEÇİLİK

Rusya Afrika Zirvesine katılan Uganda Başkanı Yoweri Museveni, bağımsızlıklarını kazanan Afrika ülkelerine karşı emperyalistlerin uyguladığı yeni tip sömürgeciliği çarpıcı bir örnekle açıkladı. Uganda dünyanın önde gelen kahve üreticilerinden. Uganda'nın ürettiği kahveyi ise esas olarak Almanya alıyor ve işleyip çeşitli markalar adı altında satıyor. "Kahveyi biz üretiyoruz. Kahveden yıllık gelirimiz 800 milyon dolar." Bir milyar dolara yakın ama o kadar bile değil yani. "Bizim kahvemizi esas olarak Almanya alıyor. Onların yıllık kârını hesap ettirdik. Almanya'nın bizim ürettiğimiz kahveden yıllık kârı 6,7 milyar dolar. Kahve üretimi ile hiç ilgileri yok. Sadece bizden alıp işliyorlar. İşte yeni sömürgecilik budur."

İSRAİL'DE DİRENİŞ SÜRÜYOR

İsrail'de laiklerin gerici dincilere karşı direnişi sürüyor. Halk direnişi 30. haftasında çok yaygın ve etkili şekilde sürüyor. Meclisten geçen, yargıyı hükümet denetimine alan kanun henüz Yüksek Mahkeme gündemine gelmedi.

PAKİSTAN'DA SALDIRI

Pakistan'ın en önde gelen İslamcı partisi İslam Ulema Partisine IŞİD intihar saldırısı gerçekleştirdi. Bazı kaynaklarda kongreye, bazı kaynaklarda mitinge yönelik saldırı olarak geçiyor.

Ulema Partisi de IŞİD gibi Sünni gelenekten geliyor. Ama onlara göre daha ılımlı.

IŞİD'in bu türden her saldırısı Amerikan saldırısı olarak değerlendirilebilir. Ne var ki saldırının gerçek amaçlarını anlayabilmek için zamana ihtiyaç var.

NİJER'DE ASKERİ İSYAN

Afrika Zirvesi sırasında, zirveye katılmama kararı alan Batı Afrika ülkesi Nijer'de askerî isyan gerçekleşti. Yönetime el koyan ordu, devlet başkanı Muhammed Bazum'u ev hapsine aldı. Bazum'un basınla görüşmesine, demeç vermesine izin veriliyordu ama daha sonra tutuklandı.

Nijer, Amerika ve Fransa'nın Afrika'da Rusya ve Çin'e karşı önemli bir üs merkezi olduğunu düşündüğü bir ülkeydi. Bir başka yönüyle de Nijer dünya uranyum üretiminde yedinci sırada. Avrupa'da en çok nükleer santral kullanan ülke olan Fransa, uranyum ihtiyacının yüzde 25'ini Nijer'den sağlıyor.

Başta Fransa olmak üzere bütün Batı basını isyanı "Anayasal demokratik düzene karşı bir darbe" olarak kınadı ve derhâl Bazum'un serbest bırakılmasını istedi. İsyanın ilerici bir yönü olup olmadığını gösteren başka bir veri de Rusya'dan. Dışişleri Bakanlığı askerî darbeyi resmi olarak kınadığı hâlde, Rusya basını isyanı coşkuyla karşıladı.

Wagner lideri Prigojin "Bu harekât sömürgeciliğe karşıdır, askerleri destekliyoruz" dedi.

Karmaşık Bir Dönem

Olayları değerlendirirken, ne kadar karmaşık bir dönemde iç içe ilişkilerin yaşandığının tipik bir örneği olarak Prigojin'in zirveye katılmasını not etmek gerekir. Wagner lideri Prigojin zirveye katılmakla kalmadı, oldukça itibarlı şekilde yerini aldı.

Bir başka karmaşık durum da Afrika ülkelerinden. Batı Afrika Birliği ECOWAS, Bazum'un bir hafta içinde serbest bırakılması gerektiği, eğer bırakılmazsa askerî müdahalede bulunacağını açıkladı. Ama ECOWAS üyesi Burkina Faso ve Mali, müdahalenin kendilerine de savaş ilanı anlamı taşıyacağını duyurdu. Bölge ülkeleri üzerinde önemli bir etkisi olan Cezayir de Nijer'e, Fransa Amerika ve ECOWAS başta olmak üzere herhangi bir dış müdahaleye karşı olduğunu duyurdu. Darbenin hemen sonrasında Cezayir Genelkurmay Başkanı ile Rusya Genelkurmay Başkanı toplantı gerçekleştirdi.

15 üyeden oluşan ECOWAS 28 Mayıs 1975 tarihinde Nijerya'nın Başkenti Lagos'ta imzalanan anlaşmayla kurulmuştu. Lagos anlaşmasını Benin, Burkina Faso, Fildişi Sahili, Gambiya, Gana, Gine, Gine Bissau, Liberya, Mali, Moritanya, Nijer, Nijerya, Senegal, Sierra Leone, Togo imzalamıştı. Bölge ülkeleri arasında ekonomik bir birlik

kurmak, siyasi dayanışma sağlamak ve barış gücü oluşturmak amacı taşıyan örgüte 1976 yılında Yeşil Burun Adaları katılmış, Aralık 2000'de kurucu üyelerden Moritanya ayrılmıştı.

Somut Koşullar

Batı ve Orta Afrika ülkeleri bölgede etkili olan El Kaide ve IŞİD gibi terör örgütlerine karşı uzun zamandır direniyor. Tarihsel olarak özellikle Fransız sömürge alanlarında olan Afrika ülkeleri, Amerika ve Fransa ile teröre karşı işbirliği anlaşması imzalamıştı. Anlaşmalar sayesinde çok sayıda Fransız askeri ve önemli sayıda Amerikan askeri inşa edilen üslere yerleşerek ülkelerin içişlerine ve teröre karşı mücadelelerine karışmaya başlamıştı.

Rusya ve Çin'in etkisiyle yeniden çok kutuplu dünya düzenine doğru giderken Amerika ve Fransa emperyalizminin güç kaybetmesinden yararlanan Afrika ülkeleri de yeniden tam bağımsızlık yolunda adımlar atmaya başlıyor. Mali, Burkina Faso ve Gine orduları bu doğrultuda halklarının talebine uygun olarak gerici dinci terörü durdurmak, Fransızlar başta olmak üzere tüm sömürgeci askerleri ve üsleri ülkelerinden kovmak için harekete geçti. Görünen o ki Nijer Ordusu da bölge orduları ve halklarıyla koordinasyon içinde sömürgeciliğe karşı hamle yapıyor.

Somut tahlil

Bu ülkelerdeki değişimler, henüz köklü ve istikrarlı dönüşümler değil. Ama Rusya ve Çin'in desteğini kazanmak istiyorlar. O yüzden isyancıların kendi ulusal bayraklarının yanında sık sık Rusya, az da olsa Çin bayraklarını taşıdıklarını görüyoruz. Genelde Fransız elçilikleri basılıyor ve isyan sonucunda iktidara gelenler Fransa ve Amerika ile askerî anlaşmalara son veriyorlar, Fransız ve Amerikan askerlerinin ülkelerini terk etmesini istiyorlar. Nijer'de olduğu gibi.

Bütün bu karmaşık gelişmeler Sahra Altı Afrika'da bir ucu Atlantik, bir ucu Sudan-Kızıl Deniz olan antiemperyalist bir cephe hattının kurulmaya başladığının işaretini veriyor. Bu ülkelerin hemen Akdeniz kıyısında ise emperyalistler açısından da istikrarsız olan Libya ve Tunus, emperyalistlerle denge ilişkisini sürdüren Cezayir ve Mısır gibi ülkeler bulunuyor. Bütün bu gelişmeler Avrupa basınında, "Güneyden kuşatmaya çalıştığımız Rusya bizi güneyimizden kuşatmaya başladı" yorumlarına yol açıyor.

MOSKOVA SALDIRILARI

Ukrayna Moskova'ya ve Rostov'a yönelik İHA saldırılarını yoğunlaştırıyor. İki kentin de en iç noktalarına kadar saldırılar gerçekleştiriliyor. Zelenski, "Artık savaşı Rusya içlerine taşıyoruz" diye açıklama yapıyor fakat Amerikan basını bu saldırıları savaşın gidişatını çok da etkilemeyecek, Ukrayna karşı taarruzunda yaşanan başarısızlıkları örtmek amacıyla yapılan saldırılar olarak niteliyor. Ama sonuçta Rusya'nın başkenti saldırı altına alınmış oluyor. Rusya da bu saldırılara karşı çok kapsamlı füze saldırılarıyla Tuna üstündeki limanları ve tahıl ihracatı için kullandıkları limanları vurdu.

ABD'DE İÇ ÇATIŞMA

Amerika'da Cumhuriyetçiler ve Demokratlar arasındaki iç çatışma sürüyor. Cumhuriyetçiler Başkan Biden'in oğlu Hunter Biden'in, babasının nüfuzunu kullanarak çeşitli ticari menfaatler sağladığına, vergi kaçırdığına, rüşvet aldığına dair soruşturma başlattı. Hunter Biden, ilk soruşturmada savcılıkla anlaştı ama yeni soruşturmalar açılıyor. Cumhuriyetçiler en az yirmi toplantıda ortaklarını ya da muhataplarını etkilemek için babasını aradığı yönünde deliller sunacaklarını söylüyor. Diğer yandan Trump hakkındaki davalara, altı yeni dava açılıyor. Trump mitinglerine hız verdi. Mitinglerinde Biden hakkında konuşurken küfürlü sözler kullanıyor ve en çok alkışı da buralarda alıyor.

KORE ZAFER GÜNÜ

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti KDHC'de Amerikan emperyalistleriyle yapılan ve Kore Savaşını bitiren ateşkes anlaşması zafer yılı olarak kutlanıyor. 27 Temmuz 1953'te Birleşmiş Milletler ve Kuzey Kore arasında imzalanan ateşkes anlaşması 2023'te 70. yılını doldurdu.

Kore büyük bir törenle Zafer Gününün 70. yılını kutladı. Törenlere Çin ve Rusya üst düzeyde katıldı. Rusya adına katılan Savunma Bakanı Şoygu ile Kim Jong Un her türlü güvenlik konularını ele aldıkları görüşmeler yaptılar.

Şoygu'nun törenlerden önce mühimmat üreten fabrikaları gezmesi Batı basınında dikkat çekti. Emperyalistler Şoygu'nun Kore'den mühimmat istediğini, Kore'nin vermeyi kabul ettiğini söylüyor. Bu mühimmatların bir kısmının Çin tarafından, Rusya'ya verilmek üzere KDHC'ye verildiği yönünde yayınlar da yapılıyor.

Rusya, Çin ve Kore arasındaki işbirliği ve dayanışmanın büyümesi Japonya, Güney Kore, Avustralya ve Yeni Zelenda'nın NATO'nun bir parçası hâline getirilmesine bir cevap niteliği taşıyor.

MACARİSTAN

Macaristan'da İsveç'in NATO'ya üye olmasıyla ilgili garip bir meclis oturumu gerçekleştirildi. "Gecikiyoruz, dünyaya rezil oluyoruz, İsveç'in üyeliğini onaylayalım artık" diyen Batıcı muhalefet, tatile olan meclisi toplantıya çağırdı. İktidar grubuna üye vekiller meclis salonunun dışında hazır bekledi. Bu durumda muhalefet partilerinin sayısı toplantı yeter sayısına ulaşamadı ve oturum gerçekleşemedi. Macaristan Dışişleri Bakanı "Bu teknik bir adım artık, biz zaten gerekli adımları vakti gelince atarız" diye açıklama yaptı.

Erdoğan İsveç'in NATO'ya üyeliği konusunda olumlu görüş bildirmişti. Ama son dönemdeki Kur'an ve bayrak provokasyonları yüzünden iktidar temsilcileri "Kararı meclis verecek, bu olaylar şansı azaltıyor" diye konuşmaya başladı.

Macaristan'da iktidar partisi ideolojik açıdan, Türk kimliğini savunan, Macaristan'ı Türki Devletler toplantısına, gözlemci de olsa katan bir parti. Başka açılardan da AKP ile benzer yanları var ama esas yakınlık Türkiye'nin ve Türkiye'yi yöneten elitin bu ülkedeki yatırımları ve karşılıklı ticari ilişkilerden geliyor. Türkiye ekonomi ve nüfuz açısından Balkanlar ve Doğu Avrupa'daki en önemli ülkelerden biri. Macaristan Başbakanı Orban, Türkiye ile ilişkilere bu açılardan özel önem veriyor.